

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ КОНВЕРГЕНЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

©2024 САВЧИН І. З., ПЕРЕПЕЛЮКОВА О. В.

УДК 332.3
JEL: F63; O19; R12

Савчин І. З., Перепелюкова О. В. Міжнародний досвід регулювання конвергенції регіонального розвитку

У статті проаналізовано міжнародний досвід конвергенції регіонального розвитку. Визначено особливості європейського розвитку регіональної політики. Виокремлено основні етапи формування регіональної політики деяких країн Європи. Обґрунтовано, що зміна концепції Європи націй у концепцію Європи регіонів привела до утворення єдиного ринку, на якому регіони розглядаються як самостійні гравці завдяки підвищенню своєї конкурентоспроможності. Сформовано основні завдання фондів підтримки регіонального розвитку в країнах Європи. Встановлено, що на основі підтримки та проведення соціально-економічних реформ, впровадження інноваційних технологій було досягнуто підвищення конкурентоспроможності регіонів та підвищення рівня зайнятості населення. У розвинених країнах розробляються програми щодо вдосконалення енергетичної інфраструктури, які включають розвиток альтернативної енергії, впровадження енергоощадних технологій, створення нових енергетичних комунікацій. Визначено, що в регіональному розвитку важливу роль відіграє стимулювання середнього та малого бізнесу, що реалізується на основі підтримки таких ініціатив шляхом надання їм спрощеного доступу до капіталу, активізації підприємств, які займаються туристичною діяльністю. Встановлено, що, незважаючи на різний рівень регіонального розвитку, основним вектором є створення передумов щодо збалансованого розвитку всіх територій через мінімізацію впливу негативних факторів зовнішнього середовища. Виокремлено основні інструменти забезпечення конвергенції регіонального розвитку. Обґрунтовано політику Франції в напрямках стимулювання конвергенції регіонів, яка полягає в державній системі контрактів з планування регіонального розвитку. Політика регіонального розвитку Нідерландів та Австрії більше націлена на розвиток інструментів впливу. Особливістю данської системи регіонального розвитку є відмова від стимулювання та підтримки окремих проблемних регіонів та застосування ринкового підходу, який націлений на створення необхідних умов для самостійного їх розвитку. Досліджено особливості політики регіональної конвергенції США, Китаю, Канади та Австралії, що дозволило виокремити особливості їх політики стимулювання розвитку територій. Також досліджено основні аспекти становлення політики регіонального розвитку в Україні та виокремлено першочергові завдання в даному аспекті.

Ключові слова: конвергенція, регіональний розвиток, міжнародний досвід, відновлення територій.

Рис.: 1. **Бібл.:** 10.

Савчин Ірина Зіновіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму, рекреації та регіонального розвитку, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (вул. Карпатська, 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна)

E-mail: savshin.i@gmail.com

Перепелюкова Олена Василівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: lena.perpelukova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0385-4047>

UDC 332.3
JEL: F63; O19; R12

Savchyn I. Z., Perepelukova O. V. International Experience in Regulating Regional Development Convergence

The article analyzes the international experience of convergence of regional development. The features of the European development of regional policy are defined. The main stages of formation of regional policy of some European countries have been allocated. It is substantiated that the change of the conception of the Europe of nations into the conception of the Europe of regions has led to the formation of a single market, in which the regions are considered as independent players due to increasing their competitiveness. The main tasks of regional development support funds in European countries have been formed. It is determined that on the basis of support and implementation of socioeconomic reforms, introduction of innovative technologies, an increase in the competitiveness of regions and an increase in the level of employment of the population has been achieved. In developed countries, programs are being developed to improve energy infrastructure, which include the development of alternative energy, the introduction of energy-saving technologies, and the creation of new energy communications. It is determined that in regional development an important role is played by stimulation of medium and small businesses, which is implemented on the basis of support of such initiatives by providing them with simplified access to capital, activation of enterprises engaged in tourism activities. It is determined that, despite the different levels of regional development, the main vector is the creation of prerequisites for the balanced development of all territories through minimizing the impact of negative environmental factors. The main instruments for ensuring the convergence of regional development have been allocated. The policy of France in the direction of stimulating the convergence of regions, which consists in the State-controlled system of contracts for planning regional development, is substantiated. The regional development policy of the Netherlands and Austria is more focused on the development of instruments of influence. The peculiarity of the Danish system of regional development is the refusal to stimulate and support certain problem regions and the application of a market approach, which is aimed at creating the necessary conditions for their independent development. The features of the policy of regional convergence of the USA, China, Canada and Australia have been studied, which allowed to allocate the features of their policy of stimulating the development of territories. The main aspects of the formation of regional development policy in Ukraine are also examined and the priority tasks in this aspect are allocated.

Keywords: convergence, regional development, international experience, restoration of territories.

Fig.: 1. **Bibl.:** 10.

Savchyn Iryna Z. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Tourism, Recreation and Regional Development, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (15 Karpatska Str., Ivano-Frankivsk, 76019, Ukraine)

E-mail: savshin.i@gmail.com

Perepelukova Olena V. – D. Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: lena.perepelukova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0385-4047>

Сьогодні для України постали нові виклики в питаннях регіонального розвитку та механізмів політики розвитку територій. Після повномасштабного вторгнення перед державою постали питання забезпечення напрямів безпеки та визначення вектора подальшого регулювання конвергенції регіонального розвитку. У Національній економічній стратегії на період до 2030 року розвитку держави виокремлено європейський вектор у всіх сферах суспільного життя. Європейські пріоритети також стосуються регіонального розвитку та розвитку територій. Повоєнне відновлення регіонального розвитку в Україні повинно базуватися на нових принципах і підходах, які мають враховувати потенціал території та відповідати напрямкам сталого розвитку.

Для формування відповідних рекомендацій щодо врахування міжнародного досвіду формування регіональної політики доцільним є проведення аналізу державних ініціатив щодо формування регіонального розвитку розвинених країн. Необхідно визначити основні засади та інструменти формування регіональної політики, які спрямовані на вирішення нагальних проблем і регулювання конвергенції регіонального розвитку.

Питання нерівномірного розвитку регіонів висвітлено в працях багатьох вітчизняних і закордонних учених. Серед основних можна виокремити праці: М. Барановського, З. Варналія, З. Герасимчук, Б. Данилишина, М. Долішнього, М. Кизима, І. Сторонянської, Дж. Фрідмана, Дж. Харвея та інших. Незважаючи на ґрунтовні дослідження означених авторів, на сьогодні потребують актуалізації питання регіональної політики з урахуванням військових конфліктів та політичної кризи.

Мета статті полягає в дослідженні міжнародного досвіду регулювання конвергенції регіонального розвитку.

В умовах повоєнного відновлення держави для України постають питання визначення пріоритетності напрямів регіонального розвитку з урахуванням потенціалу території. У зв'язку з діями, які відбуваються в Україні починаючи з 2014 р. і загострення з 2022 р., відбулися зміни пріоритетності видів економічної діяльності в різних регіонах, що призвело до збільшення конвергенції за їх еконо-

мічним розвитком. Необхідність удосконалення регіонального розвитку зумовлена збільшенням рівня конкуренції територій у питаннях залучення ресурсів, з іншого боку – збільшенням ролі територій у питаннях реалізації соціально-економічних реформ і формування точок зростання. Для вирішення означених завдань необхідно формування сучасних механізмів регулювання конвергенції регіонального розвитку, що потребує аналізу зарубіжного досвіду щодо вирішення таких проблем.

Українах Європи напрями щодо регулювання конвергенції регіонального розвитку з метою допомоги депресивним територіям розпочалися з початку другої половини 20 століття. У розвитку регіональної політики країн Європи можна виокремити певні етапи [2]:

- ✦ на виконання положень Римського договору щодо гармонізації та зниження розбіжності в регіональному розвитку в 1958 р. було сформовано два галузеві фонди: Європейський фонд аграрної допомоги та Європейський соціальний фонд;
- ✦ створення Європейського фонду регіонального розвитку в 1975 р., який займався питаннями розподілу внесків членів ЄС у бюджет для реалізації проектів, які реалізувалися в найбільш відсталіх регіонах країн;
- ✦ у 1992 р. було задекларовано Маастрихтський договір, згідно з яким було впроваджено політику збалансування регіонального розвитку. У цей період було сформовано фінансові інструменти регіональної політики, які включали структурні фонди та спеціалізовані програми (SAPARD, ISPA та інші);
- ✦ з 1994 р. питання формування політики країн Європи покладено на Комітет регіонів, який складається з представників усіх регіонів. Даний орган бере участь у прийнятті рішень у різних напрямках регіонального розвитку (охорона здоров'я, економіка, соціальна сфера, культура, транспорт, навколишнє середовище).

На основі таких заходів відбувалася трансформація концепції Європи націй у концепцію Європи регіонів, що привело до утворення єдиного

ринку, на якому регіони розглядаються як самостійні гравці завдяки підвищенню своєї конкурентоспроможності. У сучасних умовах Європейський Союз має декілька інструментів щодо проведення регіональної політики (Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF), Фонд єдності, Європейський соціальний фонд (ESF)) [3; 5].

Діяльність фондів націлена на виконання певних завдань щодо регулювання регіональної політики, а саме:

- ✦ регіональний розвиток повинен відповідати напрямам конвергенції, саме на дотримання цих норм виділяється більша частина бюджету, що розподіляється між структурними фондами для фінансування відповідних проєктів;
- ✦ підвищення конкурентоспроможності регіонів та рівня зайнятості населення на основі підтримки та проведення соціально-економічних реформ, впровадження інновацій у розвиток соціальної сфери, реалізація заходів з економічного стимулювання територіального розвитку;
- ✦ розвиток європейської територіальної співпраці на основі посилення транскордонної та міжрегіональної взаємодії на основі розширення загальної інфраструктури, економічних зв'язків, стимулювання малого та середнього бізнесу.

У розвинених країнах заходи щодо розширення співпраці реалізуються через удосконалення сучасних швидкісних транспортних магістралей, завдяки яким збільшується рух товарів і людей. Розробляються програми щодо вдосконалення енергетичної інфраструктури, які включають розвиток альтернативної енергії, впровадження енергоощадних технологій, створення нових енергетичних комунікацій.

Упровадження нових технологій значно прискорює процеси розширення напрямів реалізації економічних стимулів регіонального розвитку. Так, з розвитком цифровізації значно збільшився обсяг електронної комерції, нових форм організації праці, використання нових програмних продуктів, які значно спрощують автоматизовані операції та знижують необхідність залучення живої праці. Особлива увага приділяється підвищенню рівня професійного навчання та оволодіння необхідними компетентностями серед фахівців.

Для регіонального розвитку та регулювання конвергенції важливу роль відіграє розвиток середнього та малого бізнесу, що реалізується на основі підтримки таких ініціатив на основі надання їм спрощеного доступу до капіталу, активізація

підприємств, які займаються туристичною діяльністю.

Слід відмітити, що, незважаючи на реалізацію загальної регіональної політики Європейського Співтовариства, на національному рівні регіональне управління здійснюється кожною країною окремо залежно від її потенціалу спроможності. Загальним вектором розвитку всіх країн є створення необхідних умов для реалізації потенціалу кожного окремого регіону для збільшення їх внеску в загальний економічний розвиток країни. При цьому особлива увага приділяється саме забезпеченню рівності регіонів. Незважаючи на різний рівень розвитку, основним вектором є створення передумов щодо збалансованого розвитку всіх територій шляхом мінімізації впливу негативних факторів зовнішнього середовища.

Реалізація означених напрямів здійснюється на основі низки інструментів, які в кожній країні мають свої особливості. Якщо досліджувати історичний аспект регіонального розвитку, то можна виокремити відповідні класи інструментів, які використовувалися для досягнення мети конвергенції регіонів [1].

До основних інструментів забезпечення конвергенції регіонального розвитку можна віднести:

- ✦ інструменти, що спрямовані на стримування розвитку нових підприємств у перенаселених регіонах;
- ✦ просторовий розподіл діяльності держави у сфері економічного стимулювання регіонального розвитку;
- ✦ фінансову підтримку підприємств;
- ✦ розвиток інфраструктурного забезпечення;
- ✦ «м'які» заходи стимулювання регіонального розвитку.

На сьогодні частина інструментів стримування та розподілу діяльності держави в напрямках економічного розвитку зменшилася. Так, інструменти стримування використовувалися у Франції, Великій Британії, проте в 1970 р. Велика Британія відмовилася від таких інструментів. У Франції застосовувалася політика розвитку бізнесу за межами столичного регіону. Така політика практикувалася у Франції та Греції щодо розташування промислових підприємств за межами столиці.

Останніми роками роль держави в економічному стимулюванні розвитку регіонів значно знизилася, оскільки приватизація виробництва позбавила уряд впливу інвестиційної підтримки таких підприємств. Тому більшого розповсюдження отримали інструменти інфраструктурного забезпечення та «м'яких» методів стимулювання. Так, інструменти фінансової підтримки передбачають

дотації на інвестиції, надання кредитів, субсидій на створення нових робочих місць та інше. Такі методи покликані стимулювати фірми розташовувати виробництва в проблемних регіонах. Подібна політика застосовується майже в усіх країнах Європейського Союзу. До «м'яких» інструментів відносять розвиток інформаційних мереж, консалтингову діяльність, стимулювання наукових досліджень та розробок.

В інших країнах перелік інструментів економічного стимулювання регіонального розвитку є значно ширшим. Так, для стимулювання регіонального розвитку були створені фонди, які займалися питаннями інфраструктурної розбудови. Основні напрями впливу означених фондів включали надання підтримки в розвитку інфраструктури та створення сприятливого клімату для ефективного розвитку бізнесу. Інші фонди займалися великими проектами, які пов'язані з транспортною інфраструктурою та навколишнім середовищем.

Такі структурні фонди були найбільш поширеними в Італії та Німеччині. Починаючи з 1992 р. в Італії було переглянуто регіональну політику в напрямках можливості спільного фінансування проектів з боку Структурних фондів. У Німеччині стимулювання регіонального розвитку здійснюється в рамках підтримки малого бізнесу. При цьому пріоритетним напрямом є створення сприятливого бізнес-середовища. Цікавим є досвід скандинавських країн у питаннях конвергенції регіонального розвитку порівняно з іншими країнами Європи. Основний вектор стимулювання регіонального розвитку в цих країнах також націлений на розвиток економіки та бізнесу.

Регіональна політика включає ряд заходів державного стимулювання, підтримки та розвитку проблемних регіонів у сфері освіти, транспорту, охорони здоров'я. Зважаючи на особливості кліматичного розташування таких країн, їх політика підтримки та стимулювання регіонального розвитку включає ряд інструментів та напрямів, які не використовуються в інших країнах Європи.

У Франції регіональна політика має широкий спектр заходів щодо стимулювання територіального розвитку, а саме: структурне забезпечення, систему диференційованого оподаткування, соціального захисту. Підтримка проблемних регіонів здійснюється на основі державної системи контрактів з планування регіонального розвитку, яка контролює напрями конвергенції регіонів.

Австрія та Нідерланди здійснюють свою економічну політику в напрямках регіонального розвитку, яка націлена на збільшення інструментів впливу. Так, у Нідерландах регіональна політика

націлена на створення сприятливого бізнес-клімату для залучення інвестицій в економічний розвиток територій.

В Австрії регіональна політика, окрім підтримки формування сприятливого бізнес-середовища, націлена на підтримку локальних факторів у проблемних регіонах, таких як освіта, охорона здоров'я, соціальний захист населення.

Особливістю данської системи регіонального розвитку є відмова від стимулювання та підтримки окремих проблемних регіонів. Така політика пояснюється економічним розвитком країни, а саме: рівнем безробіття, який є середнім по країні, дефіцитний бюджет, що призвів до обмежень на рівень державних витрат. У Данії регіональна політика спрямована на уникнення нерівностей у регіональному розвитку шляхом функціонування механізмів фінансового та соціального захисту населення. Основним вектором регіональної конвергенції є ринковий підхід, який націлений на створення необхідних умов для самостійного розвитку регіонів та розширення свободи щодо напрямів територіального розвитку.

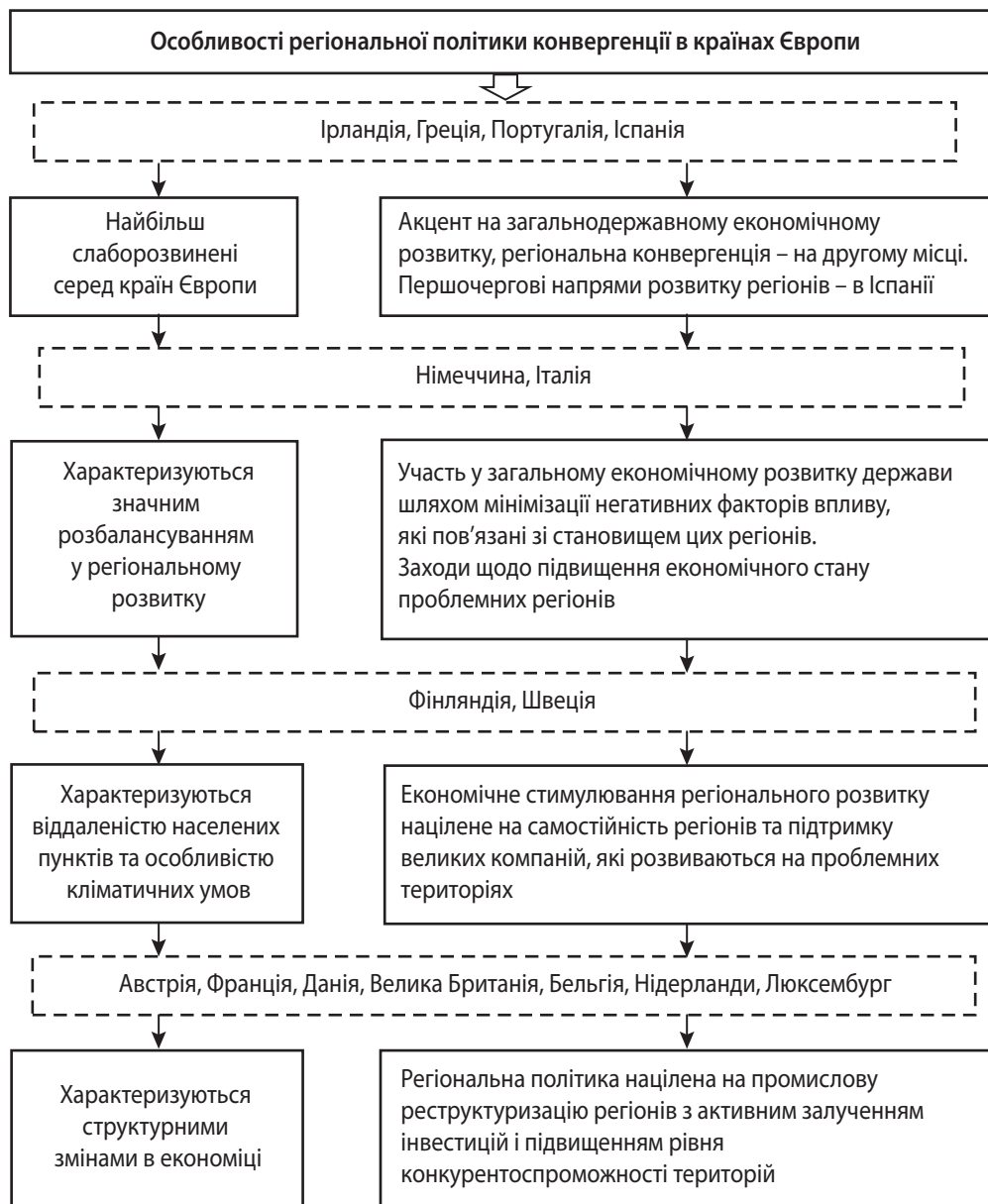
Основною регіональної політики Бельгії та Люксембургу є стимулювання економічного розвитку на загальнонаціональному рівні. Заходи щодо створення сприятливих умов є пріоритетом держави, а не окремих регіонів, які мають менше повноважень у таких питаннях.

Загалом можна зробити висновок, що загальна політика у сфері регіонального розвитку країн ЄС націлена на економічне стимулювання на рівні регіонів, окрім Данії. Такі особливості пояснюються пріоритетністю підтримки великих проектів у певних проблемних регіонах. У північних країнах основним вектором є сприяння розвитку бізнес-середовищу, яке реалізується на державному рівні.

Слід наголосити, що результативність таких дій у напрямках функціонування різних структурних фондів є результатом реалізації інвестиційного мультиплікатора, завдяки якому приріст національного доходу перевищує приріст інвестицій, значно збільшилася частка приватних інвестицій в різні проекти; існує можливість залучення додаткових коштів від міжнародних фондів та організацій; гарантія реалізація інвестиційних проектів, стимулювання економічних ініціатив на регіональному рівні [3; 4]. Особливості регіональної політики в деяких країнах Європи наведено на *рис. 1*.

У розподілі коштів структурних фондів можна виокремити такі основні аспекти:

- ♦ кожна країна самостійно розробляє стратегію використання коштів, які націлені на

Рис. 1. Особливості конвергенції регіональної політики в деяких країнах Європи

Джерело: узагальнено авторами на основі [6].

реалізацію програм регіонального розвитку, що затверджуються Європейською Комісією;

- ✦ Комісія на основі розроблених програм здійснює перерозподіл коштів з фондів;
- ✦ окремі країни та регіони реалізують операційні програми з виокремленням індивідуальних проектів;
- ✦ Комісія проводить загальний моніторинг виконання програм і цільового використання коштів.

Якщо розглядати досвід США, то питання конвергенції регіонального розвитку регулюються там за трьома напрямками:

- ✦ формування спеціальних економічних зон і бізнес-парків, які сприяють стимулюванню

інвестиційної спроможності проблемних регіонів;

- ✦ розробка програм федеральної підтримки (Community Development Block Grant (CDBG) та Appalachian Regional Commission (ARC)), які надають фінансову підтримку проектам інфраструктурного розвитку освіти, охорони здоров'я;
- ✦ ініціативи з розвитку малого бізнесу, такі як Small Business Administration (SBA), які націлені на підтримку малого бізнесу в регіонах з високим рівнем безробіття або низьким рівнем доходів населення.

У Китаї регулювання регіонального розвитку здійснюється через різні стратегії, а саме:

- ✦ західна стратегія розвитку, яка спрямована на прискорення розвитку західних регіонів на основі реалізації інфраструктурних проєктів та інвестицій;
- ✦ політика перенесення виробництва, за якої уряд підтримує релокацію виробничих потужностей з перенасичених східних регіонів у менш розвинені західні та центральні регіони;
- ✦ створення спеціальних економічних зон – для залучення іноземних інвестицій у розвиток проблемних регіонів.

У Канаді питання спрямування регіональної конвергенції вирішуються на основі створення федеральних трансфертів фінансової підтримки менш розвинених провінцій. У регіональному розподілі питання підтримки економічного розвитку реалізується агентствами регіонального розвитку (Atlantic Canada Opportunities Agency (ACOA) та Western Economic Diversification Canada (WD)).

Як показує досвід Австралії, ефективним є запровадження регіональних грантів для підтримки та стимулювання бізнесу сільських і віддалених регіонів. Також існують програми підтримки корінних народів, які надають фінансову допомогу на розвиток корінних спільнот у віддалених регіонах країни.

Якщо порівнювати вітчизняний досвід щодо напрямів регіонального розвитку, то можна зробити висновок, що вітчизняна політика в даному напрямку має значно менший історичний період і знаходиться на стадії свого становлення. Загальний вектор європейської інтеграції країни вимагає від уряду певних кроків щодо імплементації європейських норм у політику регіонального розвитку. Так, згідно з Указом Президента України «Про Концепцію державної регіональної політики» від 25.05.2001 р. було сформовано основні принципи та напрями політики регіонального розвитку [10].

Прийняття даної Концепції поклало початок формуванню нормативно-правового забезпечення розвитку регіональної політики в Україні. У 2005 р. був прийнятий Закон «Про стимулювання розвитку регіонів» (втратив чинність 27.07.2022 р.), згідно з яким було визначено економічні, організаційні та правові засади регіональної політики. У даному законі було зазначено, що стимулювання регіонального розвитку здійснюється в межах загальної державної політики, державних програм соціально-економічного розвитку, інших норм законодавства в межах державного та місцевих бюджетів. У законі також було визнано необхідним проведення щорічного моніторингу виконання програм з розвитку регіонів, районів та міст обласного призначення. Стаття 11 даного закону передбачала

розробку та впровадження програм подолання депресивних територій.

У 2010 р. було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними» (втратила чинність 22.03.2024 р.) [7]. У даній постанові було визначено алгоритм проведення моніторингу виконання показників регіонального розвитку.

У 2006 р. було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року» (втратила чинність 03.09.2014 р.) [8]. Основними завданнями в Державній стратегії регіонального розвитку було визначено:

- ✦ моніторинг міжрегіональної диференціації на державному та регіональному рівнях, що дозволяло визначити депресивні території;
- ✦ моніторинг наявних інструментів стимулювання регіонального розвитку, результати проведення реформ і виконання програм.

У 2020 р. було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки», в якій сформовано основні напрями подолання регіональної конвергенції з урахуванням європейської інтеграції України та забезпечення стало-го розвитку територій [9].

ВИСНОВКИ

Урахування європейського досвіду регіональної конвергенції дозволить більш результативно використовувати ресурсну спроможність територій, налагоджувати співпрацю між регіонами, стимулювати економічний і соціальний розвиток територій.

Проте на сьогодні для України в пріоритеті – питання повоєнного відновлення регіонів, які постраждали внаслідок збройної агресії з боку росії. Першочерговим завданням уряду є збереження цілісності території держави, деокупація територій та відновлення їх життєдіяльності.

Урядом було розроблено глобальний План відновлення України, який включає відповідні програми щодо повоєнного відновлення територій, інфраструктури, зміцнення оборони та безпеки, розвиток економіки та соціальної сфери, промисловості, енергоефективності та інше. Повоєнне відновлення держави повинно базуватися з урахуванням європейського досвіду подолання кризових явищ, ефективної регіональної політики, врахування досягнень Індустрії 5.0. Такі заходи сприя-

тимуть відновленню України на принципово нових засадах сталого розвитку території. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Armstrong M., Taylor. J. *Regional Economics and Policy*. Oxford: Wiley-Blackwell, 2000. 448 p.
2. *European Union Politics* / Cini M., Borragán N. P.-S. (eds.). 7th ed. Oxford University Press, 2022. 592 p.
3. European Commission Communication from the commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions A Budget for Europe 2020 – Part II: Policy fiches. URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d0e5c248-4e35-450f-8e30-3472afbc7a7e.0011.02/DOC_4&format=PDF
4. European Regional Development Fund. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/erdf_en
5. European Social Fund Plus. URL: <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en>
6. Keating M. *The New Regionalism in Western Europe: Territorial Restructuring and Political Change*. Edward Elgar Publishing, 2000. 256 p.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними»: від 02.03.2010 р. № 235. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п#Text>
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року»: від 21.07.2006 р. № 1001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-п#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»: від 05.08.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>
10. Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної політики» від 25.05.2001 р. № 341/2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341/2001#Text>

REFERENCES

- Armstrong, M., and Taylor, J. *Regional Economics and Policy*. Oxford: Wiley-Blackwell, 2000.
- “European Commission Communication from the commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions A Budget for Europe 2020 – Part II: Policy fiches”. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d0e5c248-4e35-450f-8e30-3472afbc7a7e.0011.02/DOC_4&format=PDF
- “European Regional Development Fund”. *European Commission*. https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/erdf_en
- “European Social Fund Plus”. <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en>
- European Union Politics*. Oxford University Press, 2022.
- Keating, M. *The New Regionalism in Western Europe: Territorial Restructuring and Political Change*. Edward Elgar Publishing, 2000.
- [Legal Act of Ukraine] (2001). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341/2001#Text>
- [Legal Act of Ukraine] (2006). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-п#Text>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-п#Text>
- [Legal Act of Ukraine] (2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>